

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Davidovič designiran.

Ljubljana, 2. avgusta.

Sramota krize gre naprej. Ko so demokrati vse popustili, da država vendar dobi vlado, ki bo držala roko nad Trstom, Reko, Celovcem, sta se preplašila Protič in Korošec, da bi se poravnava posrečila. Potegnili sta iz kota svoje nazadnjaško stališče o agrarni reformi in vrgla v svet take zahteve, da je bilo nemožno jih sprejeti: Nesrečni čivčivi (kmeti, ki so po stoletnem suženjstvu Turkem postali v svobodni Jugoslaviji lastniki zemljišč, bi morali jih zapustiti, če so stopili v posest na podlagi kraljeve naredbe z dne 25. februarja 1919, podpisane od g. Protiča kot takratnega ministrskega predsednika in Korošca kot podpredsednika). Agam bi trebalo takoj izplačati 300 milijonov zakupnine (hak) kar za tri leta. Državna blagajna, ki ne zmore novcev zato, da plača rekvizicije našemu kmetu, ki ne more plačati srbskemu kmetu živine, sena, slame, ki jo je rekvirirala v vojnah proti Turkom in Nemcem 1912. leta in od 1914 naprej, ta se mora odpreti za turške age, kojih glasove in denar rabita Korošec in Protič.

Regent je poveril včeraj Davidoviča s sestavo kabineta. Davidovič bo poizkusil s koncentracijo in s koalicijo. Ni dvoma, da bo Protič storil vse, da izjalovi Davidovičev kabinet. Ta nakana se mu zna posrečiti, ker Davidovič ni človek, ki hrepeni po moči zaradi nje senice, temveč bo poizkusil, da pokaže voljo, državi pomagati iz težav. Slabotnega kabineta Davidovič gotovo ne bo hotel imeti, že iz zunanje-političnih razlogov. Vsekako bo Davidovič hitel, da se kriza predolgo ne raztegne.

Ako se njegova akcija ponesreči, potem ostane odprti pot še v koalicijo pod Protičem in nevtralna vlada. Regent bo vsekako vse poizkusil, preden se odloči v absolutistične korake.

V koroškem vprašanju pride do pogajanj. Treba paziti na vsako podrobnost, da ne bo kasneje preprirov. Mi želimo, da se plebiscit čim hitreje izvede. V coni A smo prevzeli odgovornost, zato odklanjamo vsak korak, ki bi nam jo obtežil. Želimo rešitve severnega vprašanja še pred zapadnim, ki se odpre, ko dobi dr. Trumbić neposredne instrukcije v Beogradu.

Ljuba Davidovič — designirani ministrski predsednik.

Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Prestolonaslednik-regent je včeraj popoldne naročil Ljubi Davidoviču (demokrat, da sestavi kabinet. Mandat ni vezan na pogoje.

Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Ljuba Davidovič bo poizkusil najprej sestaviti koncentracijski kabinet iz vseh strank. Ako bi to bilo nemožno, poskusi s koalicijo velikih dveh strank, demokratov in radikalcev.

Beograd, 2. avgusta. Ne potrjuje se, da je pozvan Nikola Pašić v Beograd.

Beograd, 2. avgusta. Poziv dr. Trumbića ni v ubeni zvezi z ministrsko krizo.

Vrnitev dr. Trumbića v Beograd.

Beograd, 1. avgusta. Poziv dr. Trumbića v Beograd se je izvršil zaradi končnih priprav za likvidacijo jadranskega vprašanja. Kabinetna

kriza je prekinila akcijo naše vlade, da se rešitev jadranskega vprašanja stavi na dnevni red konference.

Odločitev v plebiscitnem vprašanju odgodena na pogajanja.

Beograd, 1. avgusta. Kakor doznavamo iz poučenega vira, naša vlada ne namerava brezpogojno odkloniti zahtevo entente po ukinjenju demarkacijske linije na Koroškem. Vlada je v to pripravljena načeloma, a le pod pogojem, da pri eventualnem prehodu blaga iz ene cone v drugo popolnoma izaljuči vsako zlorabo, dalje da se pri prestopu v našo upravno ozemlje osebni promet tako uredi, da bodo naše oblasti dovoljevale prehod le osebam, ki imajo res posla v coni A, ne pa agitatorjem, ki bi izzvali lahko krvave nemire. Da se vse to uredi, treba pogajanj o vseh podrobnostih, za koje da iniciativo naša vlada.

LDU Beograd, 31. julija. (Uradno.) Danes opoldne je sprejel regent dr. Vesniča, ki mu je izjavil, da mu ni uspela sestava koncentracijske vlade in je vrnil mandat regentu.

LDU Zagreb, 1. avgusta. „Novosti“ pišejo iz Beograda, da je dr. Ivan Ribar v avdienci pri regentu predlagal, naj se poizkusi zopet s sestavo koncentracijskega kabineta. Ta vlada naj bi zasledovala program parlamentarnega dela ter naj bi se omejila samo na priprave za volitve in na reševnje tekočih poslov. Za enkrat naj bi se pustilo vprašanje agrarne reforme, ki naj bi ga pozneje reševala konstituanta. Dr. Ribar je predlagal kot sposobne osebe za sestavo nove vlade Stojana Protiča in Trifkovića, od demokratov pa Ljubo Davidoviča, Draškovića in Pribičevića. V dobro poučenih krogih prevladuje mnenje, da bo regent poveril mandat za sestavo vlade Ljubi Davidoviču. Dosedanji ministrski predsednik Vesnić bi se v tem primeru imel vrniti v Pariz.

LDU Zagreb, 1. avgusta. „Obzor“ je dobil iz Beograda naslednje informacije: V političnih krogih se je dolgo časa mislilo, da bi se poverila sestava novega kabineta dr. Trumbiću. Računajo na to, da bo Pašić gotovo odklonil ponudbo, naj sestavi novi kabinet. Regent želi, naj se kriza čim prej reši, naj se li že sestavi koncentracijska ali koalicijska vlada.

LDU Zagreb, 1. avgusta. Glede krize javlja „Hrvat“: Kombinacija s Pašićem temelji na dejstvu, ker so gotovi politični krogi uverjeni, da bo predsednik začasnega parlamenta regentu nasvetoval Pašića. Dobro poučeni krogi pa trdijo, da bo Pašić skoro gotovo odklonil mandat, ker je še slab in star. S Pašićem vred je bil pozvan v Beograd tudi Trumbić. Ali on je preveč zaposlen. Do 19. včeraj regent ni nikogar pozval na dvor, da se posvetuje z njim o krizi.

Vprašanje naše vojne odškodnine.

LDU Beograd, 31. julija. Iz Pariza javljajo: Zavezniki še niso razpravljali o vprašanju vojne odškodnine, ki jo imamo dobiti. Odškodnina ostane znižana na pet odstotkov. Zahteva se od nas, da pristanemo na to znižanje. Kot kompenzacijo nam obetajo gotove prednosti pri razdeljevanju brodovja na Jadranu in na Donavi. Hkrati sklepajo zavezniki tudi o vojni odškodnini, ki jo

imajo plačati Bolgarska, Turška in Madžarska. Do te odškodnine imata poleg Jugoslavije pravico tudi še Rumunija in Grčija. Zagotavlja se, da bomo tudi od te odškodnine dobili pet odstotkov.

Demarkacijska linija na Koroškem.

Ljubljana, 1. julija 1920. Naši listi prinašajo vest, da bo demarkacijska črta med conama A in B na Koroškem dvignjena že te dni. Napram temu moramo javiti, da ta vest ne odgovarja istini. Centralna vlada nikakor ni pristala na to, da odpre demarkacijsko linijo. Demarkacijsko linijo odpreti se pravi: 1.) dovoliti izvoz pridelkov cone A v cono B in obratno; 2.) dovoliti da pridejo osebe iz cone A v B in obratno. Naše stališče glede prve zahteve ni absolutno odklonilno. Kjer je v coni A dovolj pridelka, ki se drugam prodati ne da, bi se pod gotovimi varnostnimi pogoji izvoz dovoliti domačinom tudi v cono B. Glede druge zahteve je pač jasno, da mora vsakdo, ki hoče iz cone B v cono A, prositi za propustnico naše oblasti. Ljudi za agitacijo ne moremo propuščati, kajti kot upravitelji te cone sicer ne moremo jamčiti za red in mir. Ako pa kdo prosi iz gospodarskih ali osebnih razlogov in se naša oblast o tem prepriča, ne bi bilo zapreke, da dobi propustnico. Tako je tudi danes. Preko tega stališča, ki odgovarja našim dolžnostim kot upravljajoča oblast, pač naša vlada ne more iti. Ako so ententni odposlanci lojalni, se morajo s tem zadovoljiti.

Letošnja žetev, izvoz in valuta.

(Iz izjave ministra financ dr. Koste Stojanovića.)

Minister financ dr. Kosta Stojanović je dal važno izjavo o današnjem stanju naše žetve, o vprašanju izvoza in valute. Iz njegove izjave prinašamo kratek izvleček:

„Glavni vzrok današnje krize je vprašanje izvoza. Brez obzira lahko trdim, da je vse naše prebivalstvo, da so vsi naši strokovnjaki za to, da se dovolpi ali popolnoma svoboden izvoz, ali pa vsaj brez velikih preprek za vse one količine, ki se morejo izvažati brez škode z ozirom na pasivne kraje in popolno prehrano zemlje. Drugi se zopet protivijo izvozu, zahtevajo monopol, navajajo netočne podatke o stanju letošnje žetve, zato hočem odgovoriti na vprašanje: „svoboden ali omejen izvoz?“ s podatki, ki jim ne more nikdo ugovarjati.

Seveda točnih podatkov o stanju današnje letine ni, zato se moramo ozirati na podatke iz minulih let, moramo se zadovoljiti s pogledom na ono banatsko in slavonsko morje — polno snopov, na ogromna polja zelene koruze po vsi naši državi. Ostanke žetve iz prejšnjega leta so tudi dokaz, da ni iskati vzrokov današnje druginje v pomanjkanju živil, ampak samo v špekulaciji, v naši slabi valuti, ker je preplavila naš trg avstro-ogrška krona.

Ministrstva Ishrane in Trgovine objavila sta neke podatke o stanju letošnje letine, kakor da črpata podatke iz najtočnejše statistike, ali vem, da niti prvo, niti drugo ministrstvo nima točnih podatkov, zato so njih podatki nezanesljivi in stoji pod uplivom politične teze. Tudi jaz nimam

NOVO! Dokumenti Koroščeve stranke
času primerna, za vsakogar prepotrebna knjižica!

izdala in prodaja
po 4 krone

uprava „Domovine“
v Ljubljani, Sodna ulica 6.

POZOR!

na razpolagotnih številk, ali imam ključ, po katerem se naše sedanje gospodarsko stanje in letošnja letina vendar le more preценiti. V prvi vrsti so tu podatki, kako cenijo letošnje letino naši kmetje, torej producenti, a v drugi statistika in podatki iz prejšnjih let.

Po teh mojih podatkih in razmotrivanjih bi bilo stanje letošnje letine sledeče:

pšenica: 185.000 vagonov, ječmen, oves, rži: 92.000 vagonov, koruza 368.000 vagonov.

Ministrstvo prehrane zahteva za pasivne kraje okoli 22.000 vagonov, jaz računam 30.000, in to 10.000 vagonov pšenice in 20.000 vagonov koruze, tako imamo sledeče stanje:

175.000 vagonov pšenice, 92.000 vagonov ječmena, ovsu in rži in 348.000 vagonov koruze, vse te količine se torej uporabi za prehrano zemlje, za seme in ostanek za izvoz.

Po mojem mnenju bosta zadostovali za prehrano zemlje, preskrbovanje pasivnih krajev in za seme dve tretjini gori navedenih količin, a ena tretjina se more pripraviti za izvoz.

Zato zastopam stališče, da moremo letos izvesti 58.000 vagonov pšenice, 30.000 rži, ovsu in ječmena, in 120.000 vagonov koruze in naša vlada mora dovoliti popolnoma svoboden izvoz te količine. Ako vlada tega ne bi storila, potem ne morejo ostati v veljavi naši ugovori z Avstrijo in Čehoslovaško, ker te države ne bi mogle reflektirati na naš izvoz. Poslanec čehoslovaške republike mi je izjavil, da bi imeli Čehi izgube do 50 milijonov kron, ako bi po keđanjem ugovoru, t. j. da se mora začeti z izvozom v mesecu avgustu, morali kupiti živila po današnjih cenah vpricho rastoče vrednosti našega dinarja. Zato država ne sme zadržavati izvoza omenjenih količin, ampak dovoliti takojšen svoboden izvoz. Od tega bodo imeli v prvi vrsti koristi producenti, to je naši kmetje, a država se osvobodí težkega bremena, ki ga ne more izvršiti, kar bi pomenjalo nemogočnost, da se izkoristi letošnja letina.

Vprašanje prehrane pasivnih krajev, je mnogo enostavnije nego si to predstavlja ministrstvo ishrane. Naj ministrstvo odredi nakupovalno dražbo za potrebne količine, kakor to dela vojno ministrstvo za potrebe vojske, to količino naj potem proda pasivnim krajev po tržnih cenah. Zahtevati, da se radi 22 tisoč vagonov, ki jih potrebujemo doma, spusti cena tudi pri 208.000 vagonih, ki so namenjeni za izvoz, je popolnoma neopravičeno, ker na ta način se bi zgodilo, da bi profitirali pri nakupu za pasivne kraje kakih 50 milijonov, a pri izvozu izgubili čez pol milijarde. To bi bil naravnost zločin!

Prodaja velikih količin žita Avstriji, Češki, Grški in Francoski predstavlja dobiček samo na papirju. Vsled poboljšanja naše valute, velike svetovne produkcije in stalnega padanja cen, so vsi naši prejšnji ugovori neizvršljivi.

Naš izvoz, ako se ne dogodi kaka posebna nesreča, mora doseči višino v ceni 4 milijard dinarjev. Naš dinar, in le za dinarje se more kupovati v naši državi, ker se z njim plačajo tudi carine, se bo pojačal, a paziti moramo, da se v naših blagajnah najdejo one valute, ki moremo na nje računati pri našem uvozu in plačilih v tujini.

Izvoznice, monopoli, razna nepotrebna dovoljenja morajo izginiti! Mi moramo določiti maksimalno količino, razdeliti jo na vse trge in dovoliti popolnoma svobodno kretanje kupljenega žita. Pod pazljivim nadzorstvom, da se za prodano žito dobi dober denar, zagotovili smo si tudi dober narodni in državni proračun. Kolikor manj ovir prometu, toliko večji dobiček producentu, kolikor večja kontrola nad špekulanti in navijalci, kolikor strožje kazni nad nereelnimi trgovci, tomanja bo cena vseh življenskih potreb!

KDOR SE HOČE PRIŠTEVATI MED IZOBRAZENEC, MU NE ZADOSTUJE, DA ČITA KAK LIST SAMO ENKRAT NA TEDEN. TEDNIKI PRINAŠAJO LE MALO VEŠTI IN SE TE LE NA KRATKO. „DOMOVINA“, KI IZHAJA TRIKRAT NA TEDEN, POROČA O VSEH DOGODKIH HITRO IN DOBRO. ZA SILO NADOMESTUJE „DOMOVINA“ LAHKO TUDI DNEVNIK. KDOR JE NAROČEN SEDAJ SAMO NA PETKOVO „DOMOVINO“, NAJ POŠLJE UPRAVI V LJUBLJANI, SODNA ULICA 6, 12 K DOPLAČILA IN PREJEMAL BO LIST TRIKRAT NA TEDEN. „DOMOVINA“ JE VEČ VREDNA KOT NAJBOLJŠI PRIJATELJ. BREZ STRAHU VAM POVE RESNICO, BREZOBZIRNO SE BORI ZA PRAVICO. DOPLAČAJTE, DA VAS BO MOGLA OBISKATI TRIKRAT NA TEDEN!

Roke proč!

Rusija je pokazala, da je sila in moč, ki je zmožna sama kjubovati vsem napadom ententnega imperialističnega kapitalizma. Rusu ostane njegova Rusija sveta — in naj si bo boljševik ali najzakrknjejši buržo. Ko je ententa pregovorila Poljsko, da je šla zanjo po kostanj v rusko žerjavico in si je predrznila udariti proti Kijevu in drugim nepoljskim pokrajinam, se je dvignila Rusija in rdeče čete so korakale zmagoslavno. V Londonu jih je obšel strah, ne zaradi Poljske, pač pa zaradi lastnih ogroženih gospodarskih koristi.

Po novejših vesteh so rdeče čete udrle v Besarabijo, katero je mirovna konferenca brez računa pravega krčmarja priznala Rumuniji, kakor da bi se tu šlo za vagon volne, ne pa za deželo, obljudeno z ljudmi, ki hočejo imeti lastno voljo in si po lastnem preudarku določevati usodo bodočih dni. Besarabijo Rusija potrebuje in hoče jo imeti — pa naj bo to reakcionarnim zapadnim diplomatom prav ali ne. — Z vprašanjem usode Besarabije se odpre vprašanje Dardanel in te so gnojni tur na ententinem telesu, ki močno zaboli vselej, kadar se mu kdo drugi le samo približa.

In zopet jih je obšel strah. Najnovejše vesti pravijo, da v Beograd hodijo rumunski ministri. Celo prihod samega kralja rumunskega naznanjajo. Samo zaradi lepe lege Beograda gotovo ne prihajajo. Žene jih tja strah pred Rusijo. Zavedajo se svoje slabosti in dobro vedo, da bi sami ne bili kos milijonski armadi, izvrševaljici ruske narodne volje. Tiho in previdno snubijo Jugoslavijo. Trudijo se izbrisati iz naših spominov vse, kar so nam storili hudega. Previdno tipljejo za našimi mislimi in nameni, da bi si v odločilnem trenutku zagotovili našo pomoč proti Rusiji v svojo korist — a v našo lastno škodo.

Rusija se konsolidira. To je resnica, katere nobena barva ne more zakriti. Rusija se hoče gospodarsko dvigniti in z gospodarsko obnovitvijo pride čas, ko bo hotela tudi ona sodelovati pri političnem in gospodarskem preustroju Evrope in sveta sploh. Tega dejstva se mora teptana od zapada zaničevana in izkoriščana Jugoslavija prav živo zavedati. Zavedati se mora, da je bila Rusija prva, ki je glasno zaklicala v svet nauk o samoodločbi narodov. Vedeti mora, da more biti edino Rusija naš pravi iskreni prijatelj, ki ne bo dopustil, da bi naši ljudje, naša zemlja služila za predmet imperialističnim hotenjem zapadnih držav z Italijo in še z Rumunijo zraven. V našem eminentno narodnem interesu je, da se ne pustimo omamiti od lepih besedi lepih ljudi in se ne pustimo zapeljati v greh, ki bi rodil ogromno zle posledice. Gospodom, ki prihajajo v Beograd in pri dinejih razpletajo mreže okoli naših glav, moramo v pravem času jasno povedati: *Roke proč od nas! Niti enega koraka ne napravimo proti Rusiji, pač pa, če treba za Rusijo.* —ec.

Dopisi.

Iz Črnomlja. Vidov dan je potekel v Črnomlju žalostno, nazapaženo. Bila je sicer v cerkvi navadna tiha maša, ali večina ljudstva ni vedela pravega njenega pomena in nekateri so celo govorili, da je maša za padle karpatske junake! Zastave sta razobesili samo dve privatni hiši! Kje je bila iniciativa občine? Ali ni dolžnost občine, da se postavi vedno na čelo proslav narodnih praznikov in da vodi meščane, vzpodbuja narodni duh itd.? Črnomaljec ni tako indolenten in konservativen, on je dober narodnjak in je pripravljen marsikaj storiti in žrtvovati za narodne namene. Črnomelj potrebuje samo zdravo in pametno glavo, a ravno njegova glava, na žalost, že cela desetletja smrdi. In po glavi smrdi pri nas vse, kot pri ribi. Smrdi voda Lahinja in Dobličanka, ki jo ubogi Črnomaljec pije, v njej pere svoje perilo, koplje se v njej in z njo kuha in v njej najdejo tudi vse mrhovine svoj grob, tako, da je pravi čudež, da se v silni polletni vročini ne pojavi kaka epidemija. Tudi naša šola strašno smrdi, razmere v njej so bolj žalostne kot v najbolj zabiti gorski vasi! Kako smo proslavljali v Črnomlju Petrov dan, dan velikega kralja-osvoboditelja? Naš župnik je sam, brez asistencije, brez orgelje, brez petja, kar na hitro odslužil tiho mrtvaški podobno mašo. Kako smo pa slavili Habsburžane? V Črnomlju so takrat bili dnevi parade v cerkvi! Sedaj niti šolska mladina na dan kralja-osvoboditelja ne poje v cerkvi niti narodne himne, niti Te Deuma in niti poučena ni bila o pomenu praznika! Na šolskem poslopju se še danes, dve

leti po osvobođenju, blešči sramotni napis „Franc Jožefova šola“ in šolski vodja ne smatra za potrebno odstraniti ga. Seveda, šolski vodja Schiller je bil vedno vdan Šusteršiču in kot tak ne more biti zadovoljen z novimi razmerami in morda niti ne ve, da nismo več v Avstriji, ko preveč zlorablja božji dar naših vinskih gor in se ne briga za tako reči. Kako se more takemu človeku poveriti vzgoja naše nežne mladine, ki naj bi se v šoli vzgajala za trdne značaje? Druge ljudi rabimo v šoli in občinski hiši, ker dobra in pametna občinska uprava ter vzorna šola sta prvi pogoj napredka. V Črnomlju danes, žalibog, nimamo ne enega ne drugega.

Iz Trbovelj. Toliko pristranosti, nedoslednosti in korupcije še ni bilo nikdar v naši občini, ko v zadnjih mesecih. Zdaj je vse nezadovoljno, tudi protiziranci, ker je stvar silno, silno draga. Za popolnoma nesposobnega gerenta moramo plačevati velike nepotrebne dnevnice in ta dela, kar se mu zljubi. Neki gostilničar mi je pravil, da je moral za štiri litre vina, prodanega med prepovedanim časom, žrtvovati na oltar korupcije kar celega pečenega petelina; seveda so potem še pod kozolcem pili do dveh polnoči. V drugi gostilni je v ta namen zmanjkalo petelinov in je dotični zakotni krčmar nagovarjal nekega uboega kočarja: „Daj temu gospodu petelina, so tako „fejst“ in ti bodo pri občini kaj pomagali!“ V znamenju pečenega petelina in litra se doseže vse! Kaj treznost, zmernost — to so prazne besede, — liter in pečenka, to je nekaj solidnega! Nedavno so bile vse gostilne zaprte, samo ena stran potoka ne in ta je prodala v enem dnevu za 24.000 kron pijače. Ali imajo tam kaj pečenih petelinov, ne vemo, samo to vemo, da so take odredbe silno nespametne in če jih izposluje tisti gospod, ki pravi: „Okrajno glavarstvo sem jest! Vlada sem jest!“, tedaj ne vemo, kako kazni bi zaslužil. V občinski pisarni se slišijo nastopni pogovori: „Danes sem vrgel že dva knapa iz pisarne; ali ni res, g. Kajtna?“ „Res, fajn ste jih nagnali!“ „In tisti Klenovšek! Kaj bo meni govoril o elektriki, jaz razumem desetkrat več, jaz sem se rodil v elektrarni! Če še enkrat pride, ga bom v r . . . brenil!“ Takih in podobnih razgovorov, polnih socialne in upravne modrosti, imamo še mnogo zabeleženih, lopovščin pod zagrinjalom petelinov in litrov vam našteje vsak domačin, toda zaupno, ker se boji maščevanja. To je usodno! Ako tega ne izpremenite, ne bodo delali nemirov samo komunisti, ampak vsi prebivalci, katerih je okoli 20.000. Taka uprava bi bila mogoča morda v občini, kjer verujejo še v „žegnano vodo“ Antikrista in Kolomona — pa ne pri nas!

Št. Peter pri Novem mestu. Za poučevanje klerikalne politike je moral vsekakor biti nastavljen naš župnik Franc Vovko, drugače vsaj si ne moremo razlagati dejstva, da iz njegovih ust le malokdaj slišimo božjo besedo, ampak neprestano samo zabavljanje čez vse, ki nočejo misliti z njegovimi možgani. Tako je bilo tudi preteklo nedeljo, ko se je vso svojo pridigo pečal samo z liberalci in socialisti. Seveda ni manjkalo znanih puhlih klerikalnih fraz, da hočejo liberalci razdreti cerkveni zakon, odpraviti verouk iz šole, podreti cerkev itd. Župnik se je očitno moral dobro zavedati, da laže. Mož se je namreč pri pripovedovanju teh budalosti tako potil, da se je moral neprestano brisati. Najbolj mu je seveda poleg „Kmetijskega lista“ v železcu „Domovina“, ki jo po naših krajih ljudje vsled njene odločnosti prav radi čitajo. Vovko najbrže sluti nevarnost, ki mu preti. Volitev se silno boji in že sedaj roti volilce, naj pri volitvah obračunajo z ljudmi, ki bi pomenili njegov polom. Seveda, kako bi mogel potem še izhajati, ako ne bi nikdo več hotel poslušati njegovih neslanosti. Proč s politiko iz božjega hrama!

Iz Tržiča. „Večerni List“ piše v svoji št. 165 z dne 24. m. m.: „Pozor pred klatežem. — Po Škofji Loki se klati neki Franc Ahačič iz Tržiča, star okoli 18 let in izvablja od ljudi denar, jestvine in čvrlje pod različnimi pretvezami in v imenu v Loki znane osebe. Ker je ta navadni klatež modernega kova, svarimo tem potom vsakega, da mu gotovo prav ničesar ne zaupa, ampak ga takoj naznani bližnji orožniški postaji! Spozna se ga po srednji postavi in po nazaj počesanih kostanjeh laseh.“ — Ker je bil dopisnik povrsen, naj njegovo poročilo popolnimo mi. „V Loki znana oseba“ je tržički kaplan Milavec, čigar intimni prijatelj je „moderni“ klatež, ki se celo tiče i z Milavcem i s kaplanom Žužkom. Ahačič pa je tudi od svojih mladih let član orlovske organizacije in se mora za svoje sedanje „klatenje“ na vsak način zahvaliti izvrstni klerikalni vzgoji, ki —

vsaj v Trzinu — vzgaja mladino z vinom in žganjem.

(Za dopise so odgovorni dopisniki, ker se uredništvo ne more vedno prepričati o njih vsebini. Zato je tem večja dolžnost dopisnikov, da poročajo vedno le čisto resnico.)

Gospodarstvo.

g. Izvoz v inozemstvo. Kakor se iz Beograda brzojavno poroča, je ekonomsko-financijski odbor ministrov dne 27. julija t. l. sklenil, da se dovoli izvoz vseh proizvodov, izvzemši pšenico, mast, volno, premog, konje in živino za plemo ter one sirovine, ki jih potrebuje domača industrija. V smislu tega sklepa je do konca tekočega leta dopuščen izvoz v inozemstvo za sledeče predmete: ječmen, rž in koruza; moka in mlinski izdelki od ječmena, rži in koruze; testenine; fižol, leča, grah in krompir; nad deset let stari biki, dobro rejeni, za plemo pretežki in godni za klanje; ti biki se smejo izvažati samo preko carinarnic v Djevdjeliji, Subotici, Spilju in Koprivnici, kjer se bo vršil pregled po državnih živnozdravniki, ki jih je v to svrhu nastavljal minister za poljedelstvo in vode; preko 16 let stari konji in kobile (ta izvoz se mora vršiti preko istih carinarnic in pod istimi pogoji, kakor bikov); kože; izdelki iz svinjskega mesa; med; volnene preproge, volneni odpadki in volnene krpe, sortirane in nesortirane; lan in konoplja. — S tem se dopolnjujejo vse dosedaj izdane naredbe začasnega finančnega odseka. Nasprotno pa ostane še nadalje prepovedano z izvoz: Pšenica in pšenična moka; oves; goveja živina, ki ni izpolnila zgoraj navedenih pogojev; konji in kobile, ki niso izpolnili zgoraj navedenih pogojev; ovce; svinje; sveže meso in slanina; mast in namizno olje; sladkor; volna in volneni izdelki. Razen omenjenih predmetov tudi goveje, bivoleve in konjske kože in izdelki iz tistih; soda in produkti od sode; zlato in srebro in izdelki srebra in zlata; železo, sirovo, na pol izdelano in staro; izvzemši lito, valjano in železo za obroče ter žico za žeblice in povezovanje ter kovane žeblice; premog, razen oglja; mineralno olje.

g. Izvoz posušenih češpelj. Po proračunu naših gospodarskih strokovnjakov in na podlagi zanesljivih podatkov se bo moglo iz našega kraljestva letos izvoziti okoli 12.000 vagonov posušenih češpelj.

g. Nabava poljedelskih strojev. Kakor se iz Beograda brzojavlja, se je poljedelskemu ministru dovolil kredit en milijon dinarjev za nabavo raznega poljedelskega orodja in strojev. Izvoljena je bila posebna komisija, ki naj v Avstriji izvrši to nabavo.

g. Izvoz pragov prepovedan. Gospodarsko-financijski odbor ministrov je sklenil, da se prepove izvoz železniških pragov iz naše države, ker jih naše železnice potrebujejo v veliki količini. V tem smislu se je izdala potrebna naredba železniškim in brodarskim postajam, da brez izrecnega dovoljenja ministrstva saobračaja, oziroma kompetentnih direktij ne dovolijo nakladanja pragov privatnim osebam in podjetjem.

g. Vinska letina. V bizeljskih in sromeljskih gorah se je začelo grozdje nekaterih zgodnjih vrst že mehčati. Splošno kažejo vinogradi dobro.

g. Generalni načrt gozdov. Ministrstvo gozdov in rudnikov je sestavilo komisijo, ki bo izgotovila generalni načrt vseh gozdov v Jugoslaviji.

g. Tovarna za fino usnje. Kakor poroča „Jugoslavenski Ekonomista“, se je ustanovila v Sisku na Hrvaškem pred kratkim pod naslovom „Siscia“ tovarna finega usnja d. d., ki bo proizvajala vse vrste finega usnja, kakor ševroševret, bele in barvane glaséje, ševro itd., a namerava ustanoviti tudi tovarno rokavic in galanterijskega usnjatega blaga. Delniška glavica tega podjetja znaša šest milijonov kron.

g. Boj proti draginji. V Salzburgu (Avstrija) se sklepali delodajalci, delojemalci, proizvajalci in konsumenti o načinu, kako bi se znižale cene. Salzburgski župan je predlagal razgovor na sledečem temelju: 1.) nobenih poviškov cen in plač ne zahtevati, ne dovoljevati, 2.) znižanje cen s tem, da se sorazmerno vse cene ter plače in mezde znižujejo, 3.) vsi činitelji morajo delati za to akcijo (država, dežele, občine, ljudstvo). Prodrla je misel, da se ne more misliti na znižanje mezd, dokler se ne zniža cena živil. Sklenjeno pa je, da se velike skupine interesentov dogovarjajo naprej. Končno je salzburski župan izjavil, da treba *več delati*.

g. Dobra sadna letina. Iz raznih krajev naše države prihajajo ugodna poročila o sadni letini. V Sloveniji bo zlasti obilo češpelj. Strokovnjaki

priporočajo, da se letos sadje suši, ker bo imelo suho sadje lepe cene doma, a še bolj v inozemstvu. Ministrstvo poljedelstva je naročilo za Slovenijo 500 novih modernih sušilnic za sadje.

g. Agrarna direkcija v Ljubli anl. „Službene Novine“ objavljajo naredbo ministra za agrarno reformo, s katero se ustanavlja v Ljubljani agrarna direkcija za Slovenijo in Prekmurje. Natančnejše določbe priobčimo v prihodnji številki.

Politični pregled.

Na severo-zapadu naše države se vedno bolj poostruje

spor zaradi Koroške,

ampak zdi se, da v tem slučaju naša vlada vedno ne bo odnehala. Antanta še vedno zahteva odstranitev demarkacijske črte med našim in avstrijskim glasovalnim ozemljem, mi pa v to kakor in v nobenem slučaju ne moremo privoliti, ker to bi pomenilo izročiti našo Koroško na milost in nemilost Nemcem. Ker je antanta postavila jutrnji dan kot rok, do katerega moramo opustiti demarkacijsko črto in dovoliti svoboden osebni in blagovni promet med obema glasovalnima ozemljema, naša vlada pa tej zahtevi skoraj gotovo ne ugodí, utegne postati spor prav resen. Upamo še vedno, da antanta v zadnjem trenutku sprevidi vso neznemselnost svoje zahteve in da se stvar poravnava. Ako bi pa beogradska vlada zopet odnehala, bo demarkacijska črta vseeno ostala, ker jo bo stražilo koroško ljudstvo samo, ki ne mara, da bi na njegovo ozemlje nemoteno prihajale nemško-avstrijske roparske tolpe in delale tam nered, nemir in škodo.

Beogradska vlada se nahaja

še vedno v krizi,

navzlic temu da regent sam sili v čim hitrejšo rešitev te tako zločinsko imenovane krize po Protiču in Korošcu. Sedaj je glavna evira rešitve krize agrarno vprašanje. Demokrati hočejo, da se agrarna reforma izvrši, da kmet dobi zemljo, radikalci in klerikalci so po odločno proti temu in zahtevajo celo to, da se izženejo s posestev oni bosanski kmetje, ki so se že osamosvojili na posestvih turških begov in ag. To naj si naš kmet dobro zapomni: oni klerikalci, ki so jim doma vedno polna usta o kmetu in njihovemu delu za kmetovo blagostanje, zahtevajo v Beogradu, da se mora pogneti bosanske kmete s posestev turških begov! In zato imamo ministarsko krizo, ki pomeni zastoj v vsakem oziru, zato ne moremo naprej in nikamor ne pridemo, ker se katoliški duhovnik Korošec peha za koristi turških veleposestnikov v Bosni, obenem pa tudi proti izvedbi agrarne reforme pri nas na Slovenskem, ki je bila narodu na tako svečan način obljubljena takrat, ko je bilo proglašeno ujedinjenje! Katoliška duhovščina je šla v preteklosti vedno roko v roki z veleposestniki proti kmetu in tako je tudi danes in kmet nima nikjer tako strupenega in hinavskega sovražnika kot v klerikalizmu.

Avstrija in Ogrska sta se spremenili v pravi

roparski državi,

ki bo treba obe postaviti pod kuratelo. Kakor so Avstrijci lansko leto poslali na našo Koroško roparske tolpe, tako so te dni poslali Madžarji v avstrijsko obmejno mesto Fürstenfeld tolpo 800 mož, ki so takorekoč pri belem dnevu izpraznili tamošnje skladišče orožja in drugih vojaških predmetov, naložili vse to na tovrne avtomobile in odpeljali čez mejo. Avstrijski Nemci v Fürstenfeldu so vse to gledali, storiti pa niso mogli prav nič, ker se imeli samo par orožnikov, ki so jih pa Madžari razorožili, po vrhu pa še pretepli. Niti Avstrija, niti Madžarska ne moreta ostati strah sosedov in treba bo nekaj ukreniti, da se obema tema roparskima državam onemogočijo v bodoče taki roparski pohodi v sosedstvo.

Med Rusi in Poljaki se imajo vsak dan začeti pogajanja za sklenitev premirja, ampak ta čas Rusi temeljito izkoriščajo in prodirajo dalje, tako, da so

Rusi zopet v Galiciji

in se približujejo tudi že Lvovu, ker hočejo zasedeti še pred zaključkom premirja Varšavo in Lvov, ker potem bodo Poljaki lahko kratkomalo diktirali mirovne pogoje, da se potem s tem večjo silo lahko vržejo na Rumunijo in takrat se bo na nas pritiskalo z vseh strani, da bi šli Rumunom na pomoč. Iz te moke pa, seveda, ne bo kruha, ker mi nimamo nobenega vzroka iti proti Rusiji za Rumunijo ali za kogarsibodi.

Italiji ne zadostuje spor z Jugoslavijo, temveč je Giolittijeva vlada izzvala tudi

resen spor z Grčijo,

in sicer zaradi Albanije. Poprejšnja, Nittajeva, vlada je sklenila zaradi Albanije z Grčijo nekako pogodbo, po kateri bi Grčija dobila precejšen del Albanije zato, da bi tudi Italija dobila svoj del. Ker so pa Albanci pogнали Italijane s svojega ozemlja, bi Giolitti rad videl, da tudi Grki izgubijo svoj del, da bi se mogla ustanoviti malo večja samostojna Albanija, ki pa naj bi bila v resnici popolnoma odvisna od Italije, ki bi na ta način močno utrdila svoj vpliv na Balkanu. Tudi iz tega se vidi, da se Italija nikakor ne more sporazumeti s svojimi sosedi, ker je preveč požrešna in bi hotela za sebe vse, njeni sosedi pa ne bi smeli imeti ničesar. Pa se bodo Italijani še spametovali prej ali slej, ker jih bo k temu prignala sila, ki — kakor pravi pregovor — boga ne moli...

Beleške.

b. Dve slike iz Protič-Koroščeve vlade. Beograjski listi poročajo sledeča dva dogodka, ki sta se zgodila pod okriljem Protič-Koroščeve vlade. V Koroščeve ministru saobračaja nastavljen je kakor šef neki dr. Manojlović. Ta človek je bil za časa avstrijske okupacije v Srbiji v Mladenovcu kakor avstrijski oficir kolodvorski poveljnik. Kakor tak bil je največji nasprotnik vsega, kar je srbskega, denunciral je vse po vrsti, napadal nesramno srbske žene, ki jim je interniral može. In ta možakar je bil tako nesramen, da je javno v svojem uradu neko deputacijo nahrulil z besedami: srbijske svinje. Vsa javnost je planila po koncu in od Korošca zahtevala, da tega človeka takoj odpusti iz državne službe! Ali Korošec se ni zmenil zato in pustil tega človeka tudi nadalje v svojem ministru! To je razburilo vse narodne srbske organizacije in pred nekaj dnevi so imeli v Beogradu sestanek odborniki društva dobrovoljcev, rezervnih oficirjev, invalidov, srbskih železničarjev in inženjerjev, ki so sklenili, da uporabijo vsa sredstva in načine, da odstranijo dr. Manojlovića iz Koroščevega ministru. — Se ostudnejši je pa sledeči slučaj: V vasi Beška pri Novem Sadu je bila še iz avstrijskih dni sem na pošti nameščena, kot poštarica neka Nemka Ida Faller; ta poštarica je denuncirala povrsti vse tamošnje Srbe, med drugimi tudi srbskega župnika, ki je bil sled njene ovadbe obsojen na smrt in tudi ustreljen. Radikalci iz Beške so zahtevali, da se ta ženska odpusti iz državne službe. Bivši demokratski minister dr. Lukinić je uvedel preiskavo in na podlagi izida iste odpustil Nemko iz državne službe, a na njeno mesto imenoval vdovo ustreljenega župnika, ki je imela vse potrebne skušnje za poštarico. A kaj je storil Protič-Korošček minister za pošte Drinković? Brez vsake preiskave, brez najmanjšega razloga in povoda odpustil je iz državne službe nesrečno vdovo srbskega župnika, in na njeno mesto imenoval denuncijantino in Nemko Ido Faller! — Ta dva dogodka sta jasna dokaza, do kake korupcije je našo državno upravo dopeljala Protič-Koroščeva vlada!

b. Iz „Dokumentov Koroščeve stranke“ priobčujemo srbski listi obsirne izvlečke s komentarji. Srbskemu časopisju ni do tega, da bi pozivalo srbski narod na sovražstvo proti klerikalcem, ki so tako hujskali proti Srbom, oni hočejo samo opozoriti narod, da naj pazi, s kakimi ljudmi se družijo Protičevi radikalci. Tako piše naprimer „Pravda“: „Slovenski liberalci so vredni zavezniki beograjske razbojniške bande“ je pisal Slovenec 14. julija 1914; a ta list ni sanjal ni, da bo po par letih postal zaveznik radikalne „Samouprave“. Zadnji čas je, da srbski radikalci spoznajo, s kakimi črnimi ljudmi so sklenili zvezo. Ali ni ta zveza radikalcev s klerikalci greh in zločin proti onim, ki so živeli, ki so se borili in umirali za našo državo?“ Dokumente Koroščeve stranke mora brati vsak Srb, da vidi, kake ljudi je pripeljal Protič s svojimi radikalci na vladu-Srbi nočemo, da vračamo klerikalcem tega, kar so nam oni obljubovali in pripravljali, a nikdar ne smemo dovoljevati, da ti ljudje igrajo v naši javnosti kakršnokoli vlogo. To smo dolžni spomenu padlih junakov v borbi za naše osvobojenje in ujedinjenje!

▶ OGLASI V „DOMOVINI“ SO NAJ-CENEJŠI IN IMAJO VELIK USPEH. ZATOREJ: INSERIRAJTE!

Novosti.

n. **Odlikovanja.** Regent Aleksander je odlikoval z redom Sv. Save IV. razreda finančnega delegata za Slovenijo dr. Šavnika. Istotako je regent podpisal ukaz, s katerim odlikuje večje število učiteljev, ki imajo zasluge za ujedinjenje jugoslovanskega učiteljstva v enotno organizacijo. Ta ukaz bo objavljen v nekaj dnevih.

n. **Šef sarajevske policije — madžarski špion.** V Subotici je obmejna policija zaustavila nekega 17letnega mladeniča, ki je hotel brez potnega lista v Budimpešto. Pri preiskavi se je dognalo, da je ta mladenič sin šefa sarajevske policije Aleksandra pl. Bale. V kovčegu sina policijskega šefa so našli skrito prošnjo, ki jo je njegov oče pisal madžarskemu diktatorju admiralu Hortyju. V ti prošnji pravi šef sarajevske državne policije, da je bil pred dvema mesecema v avdijenci pri Hortyju, ki mu je obljubil službo pri madžarski obmejni policiji in prosi, da se mu podeli ta služba, ker kakor Madžar neče ostati v jugoslovanski službi. V svoji prošnji pravi tudi, da je bil v službi avstroogrške policije celih 23 let in v tem času naredil bivši monarhiji veliko uslug, posebno v času svojega poslovanja v Bosni. Tudi v zadnjem času je podpiral madžarski element v Bosni. Ministrstvo notranjih del je takoj suspendiralo tega špiona in ga dalo zapreti. V Sarajevo je prišel poseben odposlanec ministrstva, ki vodi preiskavo. Kakor se čuje, je zapletenih v to afero še več uradnikov, ki so tako le na slepo vero prevzeti iz avstroogrške službe.

n. **Nova vojna strategija.** Nekam čudno se marsikom zdi, da so rdeče armade sovjetske Rusije premagale dosedaj še vsakega sovražnika, in to v kljub temu, da je bil bolj oborožen. Vzroke velikim boljševiškim uspehom je iskati pred vsem v enotni sestavi njihovih armad. Armado tvorijo skoraj sami delavci in kmetje, ki se vsi bojujejo za isto idejo. Čisto z vojaškega stališča presojava, so evropske čete mnogo manj gibčne kakor sovjetske armade, ki niso vajene pozicijske vojne. One imajo s seboj jako malo trenja in materijala, tako da se premikajo lahko z velikansko naglico. Konjenice ruskega generala Budjenega drvi kakor veter, tako da ji možnarji in havbice ne morejo slediti. Vrhutega imajo boljševiški vojskovodje na razpolago velike mase moštva. To jim daje pogum za tako velike obkoljevalne operacije, kakor na primer obkolitev tretje poljske armade pred Kijevom in uničenje Denjikinove armade. Ruska konjenica je strah in trepet sovražnikov. Njena nova taktika obstoja v tem, da se zapodi z divjimi napadi skozi sovražne vrste, prinašajoč potem za sovražnikovem hrbtom silno zmédo v njegovih vrstah in uničujoč vse prometne zveze. Boljševiški generali so ustvarili nove metode strategije. Oni spajajo četaško in gerilja-vojno z velikimi operacijami, za hrbtom sovražnika pa pripravljajo njihovi politični agitatorji vstaje, stavke in sabotaže, kar močno podpira prodiranje sovjetskih armad.

n. **Pod jugoslovansko zastavo odplul je te dni iz angleškega pristanišča New-Castla prvi jugoslovanski prekoceanski parnik „Jugoslovan“, last T. Mitroviča, lastnika velikih soliterskih rudnikov v Čile (Južna Amerika). To je prvi prekoceanski parnik, ki plove pod jugoslovansko državno zastavo po velikem morju. Ker v našem Jadranu naše ladje ne smejo pluti pod našo zastavo, Mitrovič ni dovolil, da pride „Jugoslovan“ v naše luke, ker bi moral sneti našo zastavo, zato je za sedaj uredil promet med Južno Ameriko in**

Anglijo, kjer nikdo ne brani, da naše ladje nosijo naše državne zastave.

n. **Vojvoda Mišić,** zmagovalc na Rudniku in na macedonski fronti, ki je bil nevarno bolan, je izven vsake nevarnosti, tako da se že more sprehajati po vrtu sanatorija.

n. **Za ljubljansko univerzo** zahteval je minister prosvete od ministra financ naknaden kredit v znesku 20 milijonov kron.

n. **„Nova pravda“** trdi, da se je posvetovanj, kako bi se Jugoslavija udeležila akcije proti Rusiji, udeležil tudi dr. Kukovec. Tako da so poročali beograjski listi. Seveda je neresnično eno in drugo. Pustite vendar neslanosti, ko veste, da ga ni resnega človeka v Jugoslaviji, ki bi verjel v kako akcijo proti Rusom.

n. **Beg pruske princezinje.** Iz Berlina poročajo, da je neznan kam pobegnila s svojim šoferjem Mayerjem bivša pruska princezinja Aleksandra Viktorija, ločena žena princa Avgusta Viljema, sina bivšega nemškega cesarja. Pobegla princezinja je hči princa Friderika, vojvode Šlezvik-Holsteinskega.

n. **Avstrijska pravica.** Pred velikim nadsodiščem na Dunaju so se v zadnjih dnevih vršile sodne obravnave proti avstrijskim generalom Pokornemu, Ljubičiću in nemšk. Luttgendorfu, ki so bili obtoženi, da so za časa vojne ubijali brez uzroka in pravnomočnih razsodb vojaše in civilno prebivalstvo. Nadsodišče je obtožence večinoma oprostilo, ali jih pa kaznovalo z neznatnimi disciplinarnimi kaznimi. Sedaj pa je razpravljala o teh razsodbah komisija za preiskovanje zločinov za časa vojne in sklenila najenergičnejši protest proti razsodbam dunajskega nadsodišča. V protestu se pravi, da so te razsodbe pomanjkljive in krivične, ker je bilo v vseh slučajih obtožencem dokazano, da so v resnici zakrivali zločine, ki so jih bili obtoženi. Komisija zahteva revizijo vseh procesov, ker sicer njeno delo nima nobenega pomena, ako sodišče oprasča zločince!

n. **Pod tujim jarmom.** Pred tržaškim vojaškim sodiščem se je vršila deset dni razprava proti 47 Jugoslovanom iz Vodnjana pri Pulju, ki so bili obtoženi, da so meseca januarja t. l. provzročili izgrede proti karabinierjem in agitirali za Jugoslavijo. 23 obtožencev je bilo oproščenih, ostali pa so bili obsojeni skupno na 265 let in šest mesecev ječe.

n. **60letnico** svojega rojstva praznuje dne 7. avgusta koroški prvoboritelj Ivan Grafenauer.

n. **Papirnat drobiž.** Finančno ministrstvo objavlja, da novčance za en dinar in za pol dinarja predstavljajo državni papirnat denar, katerega se sme izdati skupno 100 milijonov. Pri plačilih pa nihče ni dolžan sprejeti naenkrat več kakor za 100 dinarjev poldinarskih novčanic in ne več kakor 200 dinarjev enodinarskih novčanic. Finančno ministrstvo je obenem odredilo, da vse državne blagajne, ki prejmejo novčance avstroogrške banke po 2 kroni ali 1 krono, teh novčanic ne puščajo več v promet, marveč jih zamenjajo za kronske-dinarske novčance. Zamenjavale se bodo seveda samo one novčance, ki so bile svojčas pravilno žigosane.

n. **Poštni paketi.** V Parizu se je zadnje dni vršila konferenca poštne in brzojavne veščakov, katere naloga je bila, da določi sredstva za izboljšanje poštne in brzojavne prometa v Evropi. Po najnovejših poročilih je opravičeno upanje, da se normalni brzojavni promet v kratkem dvigne zopet na nivo, na katerem je bil pred vojno. Poslovanje s poštami paketi se čim prej zopet uvede v vseh evropskih državah. V Jugoslaviji se paketni promet prične s 1. septembrom t. l.

n. **Vsi napredni listi** so pozdravili izdajo brošure „Dokumenti Koroške stranke iz leta 1914“, katero je založila „Domovina“. Opozarjajo na siloviti učinek teh pristnih, na klerikalnih vladah zbranih dokazih brazdomovinskih hinavcev. Prepotrebna knjižica za slehernega mislečega človeka. Naroča se v upravnishku „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

n. **Silen požar** pri Sv. Andreju v Trstu je te dni uničil velike množine bombaža, ki so prispele za Čehoslovaško iz Vladivostoka. Škoda znaša nad en milijon lir.

n. **Tatinske tolpe** se klatijo po slovenjgraškem okraju. Svoje delo opravljajo večinoma ponoči. V zadnjih dneh so oškodovala tri posestnike za preko 10.000 kron.

Razno.

r. **Bolgarske delegate,** ki so potovali na III. kongres rdeče internacionale v Moskvo, so Rumuni na potu skozi Rumunijo kratkomaletirali in jih proglasili za vojne ujetnike.

r. **Razvoj avijatike v Franciji.** Francosko časopisje objavlja razpravo, iz katere je razviden napredek francoskega letalstva po l. 1914. Dočim je bilo treba l. 1914. okoli 12 minut, da se je dvignilo letalo 2000 metrov, je danes to mogoče že v 2½ minuti. Moč motorja se je dvignila od sto na tisoč konjskih sil. Največja daljava, katero letala 1914. preletel francoski letalec, je znašala 100 kilometrov, dočim je pred kratkim neki francoski letalec, ne da bi kedaj pristal, preletel skupno 18.315 kilometrov. V vojnem času je bilo zgrajenih v tovarnah 100.000 motorjev, 56.000 letal in 3000 povodnih letal. Na progi Pariz-London so preleteli letalci od 1. septembra 1919. do 1. marca 1920. skupno 200.000 kilometrov.

Za smeh in kratek čas.

Hladnokrvnost. „Ali je res, da je bilo pri vas že 16krat vlomljeno?“ — „Res, in sicer vedno od treh ponoči. Sedaj smo po vsej hiši uravnali ure po tem.“

Spiritistična. Medium: „Duh Vaše žene... vidim ga...“ — Mož: „Kaj pa pravi?“ — Medium: „Nič! Molči!“ — Mož: „Potem pa že ni moja žena!“

Kakor se vzame. „Oče, ali je tisoč kron veliko?“ — „To je odvisno od tega, ali jih jaz zaslužim, ali pa jih izda mati!“

Slaba kupčija. „Kaj pa Vam je prinesla kupčija, o kateri ste mi zadnjič toliko pripovedovali?“ — „5000 kron ali tri mesece.“

Najcenejše in najboljše je pleteno pohiše,

katero izdeluje in razpošilja

Pletarska šola Strnišče pri Ptuj, Slovenija.

Trgovci zahtevajte specialno ponudbo, oziroma obisk našega potnika.

Brezov les kupuje

Tovarna lesenih žeblijev v Tacnu pod Smarno goro.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. = Brzojavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica: **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. **Izdaja:** Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.